

మత్తయి రచన

క్రీస్తు, రాజు

సువార్త రచనలలో మత్తయి రచన మొదటిది, క్రొత్త నిబంధన పుస్తకాలలో కూడ అది మొదటిది. క్రొత్త నిబంధన రచనల తొలి జాబితాలన్నిటిలో యిది మొదటిదిగానే ఉంది. (దైవ ప్రేరేపితం కాని) ప్రాచీన పరంపర ప్రకారం, మిగిలిన మూడు క్రొత్త నిబంధనలలోని క్రీస్తు జీవిత రచనలకు ముందు యిది రాయబడినందున, దీన్ని ముందు పెట్టియుండవచ్చు. ఈ నాలుగు వివరణలలోను యిది ఎక్కువ ప్రఖ్యాతిగాంచినదై నందున ముందుపెట్టబడియుండవచ్చును. రెండు, మూడు శతాబ్దాలలోని రచయితలు మార్కు, లూకా, యోహాను రచనలకంటే ఎక్కువ తరచుగా మత్తయినుండి కోట్ చేశారు.

దీనిని మొదటిలో పెట్టడానికి కారణమేమైయున్నా, పాత, క్రొత్త నిబంధనల మధ్య పరిపూర్ణంగా జతకూర్చే లింకుగా, మత్తయి రచనా స్థానం నొక్కి చెప్పబడింది. దీర్ఘకాలంగా వాగ్దానం చేయబడినవారి మెస్సీయా - రాజుకోసం యూదులు ఎదురు చూస్తున్నట్లు పాత నిబంధన ముగిస్తుంది. యేసే ఆ రాజు అని ప్రకటించుతూ మత్తయి రచనతో క్రొత్త నిబంధన ప్రారంభమౌతుంది!

మత్తయి రచనకు పరిచయం

పుస్తకం యొక్క లేఖకుడు

“మత్తయి సువార్త” అనే పేరు ఆది రచనలో భాగమైయుండకపోవచ్చు.¹ కాకపోయినా, నేడు అతని పేరును ధరించిన ఈ పుస్తకం మత్తయి వ్రాసినదేనని ఆది రచయితలు ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించారు.² ఆ రచనా స్వభావం మనకు కొద్దిగా తెలిసిన మత్తయి శీలంతో సరితూగుతుంది.³

“దేవుని వరము” అని అర్థమిచ్చునట్టి, మత్తయి అను పేరుగలవాడు, లేవీ అనే పేరుతో కూడా పిలువబడ్డాడు. లేవీ అంటే, “పొందికతో జతకూడుట” అని అర్థమిస్తుంది (మత్తయి 9:9ని, మార్కు 2:14తో పోల్చి చూడు).⁴ అతడు కపెర్నహోము పట్టణ కాపురస్థుడు (మార్కు 2:14). గలిలయ సముద్ర తీరాన వాయవ్య దిశగా ఉంటుంది. అతని తండ్రి పేరు అల్ఫాయి (మార్కు 2:14). సుంకం వసూలు చేసేవాడుగా మత్తయి రోమా ప్రభుత్వంకొరకు పని చేసేవాడు⁵ (మత్తయి 10:3). ఎక్కువమంది యూదులు అతనిని ద్రోహిగా ఎంచేవారు. “సుంకరులు” మరియు “పాపులు” అనే పదాలు వారికి పర్యాయంగా ఉండేవి (మత్తయి 9:10, 11; 11:19 చూడు).⁶

కపెర్నహోములో సుంకపు మెట్టువద్ద కూర్చున్న మత్తయిని ఒక రోజు “నన్ను వెంబడించుము” అని ప్రభువు చెప్పాడు. “అతడు సమస్తమును విడిచిపెట్టి, లేచి, ఆయనను వెంబడించెను” (లూకా 5:27, 28). అతనిని పిలిచిన తరువాత త్వరలోనే, మత్తయి ఆయనకు గొప్ప విందు చేసి, “సుంకరులును ఇతరులు అనేకులును వారితో కూడ” భోజనానికి ఆహ్వానించాడు (మత్తయి 9:9-17; లూకా 5:29-39).

పన్నెండు మంది అపొస్తలుల జాబితాలన్నిటిలో మత్తయి పేరు కన్పిస్తుంది (మత్తయి 10:3; మార్కు 3:18; లూకా 6:15; అపొ. 1:13). అపొ. 1నుండి 7వరకు అపొస్తలులు యెరూషలేములో చేసిన కార్యములలో అతడు వారితో కూడ ఉండియుంటాడు. అయితే అక్కడనుండి అతని పరిచర్యను గూర్చి నమ్మదగిన ఏ సమాచారము లేదు. దైవ ప్రేరేపితం కాని పరంపరం ఏమి చెప్పుతుందంటే - యూదయలో అతడు పదిహేను సంవత్సరాలు దాదాపుగా సువార్త ప్రకటించిన తరువాత దూర ప్రాంతాలకు వెళ్లాడట. “తానులేని ఆ లోటును రచనవలన పూర్ణుడైనానికి, ఈ సువార్త రచనను పంపినట్లు ఆ పరంపరమే తెలుపుతుంది.”⁷

పుస్తకాన్ని గూర్చిన ప్రశ్న

మత్తయి మొదట ఈ పుస్తకాన్ని అరామి (హెబ్రీ స్థానిక భాష)లో వ్రాసినట్లున్నూ, తదుపరి మత్తయివలనగాని, మరొకరివలనగాని అది గ్రీకులోనికి తర్జుమా చేయబడినట్లున్నూ అనేకమంది ఆరంభ రచయితలు తెలిపారు. “అరామి ఆది రచన అనేది లభ్యం కావడం లేదు గనుకను, గ్రీకులోనుండి తర్జుమా చేయబడిన ఏ గురుతును ఆ సువార్తలోని భాషలో లేదు గనుకను, ఈ పరంపర తరచుగా నిరాకరింపబడినట్లు” మెర్రిల్ టెన్నీ వ్రాశాడు.⁸ “మన పుస్తకము గ్రీకులో వ్రాయబడిందే, అందులో అరామి సువార్త చేతి ప్రతిగాని, దానిలోనుండి కొటేషన్ గాని లేదని పండితులలో అనేకులు నిగ్గదీస్తారు” అని జాక్ లూయిస్ అంటాడు.⁹ మత్తయి రచనను మనం పఠించేటప్పుడు ముందటి అరామి రచన ఉందని చెప్పే ఊహాగానాన్ని మనం పట్టించుకోము. గ్రీకులో వ్రాయబడిన గ్రంథంమీదనే మన దృష్టి నిలుపుతాము. దీనిని దేవుడు మనకొరకు భద్రపరచి ఉంచాడు.

గ్రంథ ఉద్దేశం

మత్తయి ఈ గ్రంథాన్ని రాసేటప్పుడు అతని తోటి యూదులు అతని మనస్సులో ఉన్నట్లున్నారు: అతడు యూదుల వంశావళితో ఆరంభించాడు (1:1-17). రమారమి వంద పాత నిబంధన లేఖనాలను అతడు ప్రస్తావించాడు, అందులో నలభై నేరుగా కోట్ చేసినవి ఉన్నాయి.¹⁰ ప్రభువైన యేసు పాత నిబంధన ప్రవచనాలను నెరవేర్చినట్లు అతడు నిరంతరం నొక్కి చెప్పుతునే ఉన్నాడు (1:23; 2:6, 15, 23లను చూడు). “దావీదు కుమారుడు” వంటి యూదులకు బహుగా ఎరుకైన పదజాలాన్నే అతడు వాడాడు (1:1, 20; 9:27). “ఇశ్రాయేలు ఇంటివారై నశించిన గొట్టెల యొద్దకే” ప్రభువైన యేసును పంపినట్లు అతడు నొక్కి చెప్పాడు (15:24; 10:6లను చూడు).

దీర్ఘకాలంగా ఇశ్రాయేలు వేచియుండి కనిపెట్టుతున్న మెస్సీయా/రాజు వచ్చాడని చూపించడమే మత్తయి ఉద్దేశం. ప్రారంభ వచనంలోనే గ్రంథంలోని చర్చనీయాంశం ప్రకటింపబడింది: “అబ్రాహాము కుమారుడగు దావీదు కుమారుడైన యేసుక్రీస్తు వంశావళి” (1:1).

దావీదుతోను అబ్రాహాముతోను దేవుడు చేసిన రెండు నిబంధనలతో ఈ ప్రతిపాదన కలుపుతుంది. దావీదుతో దేవుడు చేసిన నిబంధన తన సింహాసనం మీద నిరంతరం ఒక రాజును కూర్చుండబెట్టుదుననే దేవుని వాగ్దానంతో కూడినది (2 సమూ. 7:8-13). అబ్రాహాముతో దేవుని నిబంధన - తన ద్వారా భూలోకమందలి సకల కుటుంబాలు ఆశీర్వదింపబడుననే వాగ్దానముతో కూడినదైయుంది (ఆది. 12:3).¹¹

“మెస్సీయా” అంటే “అభిషిక్తుడు” అని అర్థమిచ్చే హెబ్రీ పద రూపం. దానికి గ్రీకు సమము “క్రీస్తు” (1:41). అభిషేకించడమనేది యాజకులకును యింకా యితరులకును ఉపయోగింపబడేది (నిర్గమ. 28:41; 29:7).¹² అయితే “దేవుని అభిషిక్తుడనే” మాట యూదుడు విన్నప్పుడు, అతడు రాజును గూర్చియే ఆలోచిస్తాడు (1 సమూ. 10:1; 24:6; కీర్తన. 2:2, 6). మత్తయిలో నొక్క పలికింది యేసు రాజైయున్నాడనేది. “యూదుల రాజును” పూజించడానికి మాగి వచ్చాడు (ముగ్గురు జ్ఞానులు) (2:2). యేసునందు హేరోదు ఒక శత్రు రాజును చూచాడు (2:3-9). ఆయన దావీదు కుమారుడని జనులు గుర్తించారు (9:27; 15:22; 20:30). రాజుగా యేసు యెరూషలేములో ప్రవేశించాడు (21:1-11; 5వ వచనం చూడు). ఆయన సిలువపై “యూదుల రాజు” అనే పై విలాసం ఉంచబడింది (27:37). ఒక రోజున తీర్చురిగా తన సింహాసనం మీద కూర్చుంటానని ప్రభువు మాట యిచ్చాడు (25:31-33).

మత్తయి రచనలో, “రాజు యొక్క రాయబారి(యైన బాప్తిస్మామిచ్చు యోహాను¹³)తోను, రాజు యొక్క శోధన కాలంతోను (ఆయన శోధనలు), రాజు ప్రకటనతోను (కొండమీద ప్రసంగం), రాజు పరిచర్యతోను (ఆయన బోధలు, అద్భుతాలు), రాజు నిరాకరింపబడడం, మరణం, పునరుత్థానాలతోను” మనకు పరిచయం కలిగిందని ఎరిక్ హైడన్ అన్నాడు.¹⁴ “యేసు రాజుగా జన్మించాడు, రాజువలె జీవించాడు, రాజులా మాట్లాడాడు, రాజుగా చనిపోయాడు, మృతులలోనుండి లేచి రాజులకు రాజుగా వస్తానని వాగ్దానం చేశాడు” అని “*Look at the Book*” అనే పుస్తకం యొక్క రచయితలు అన్నారు.¹⁵

రాజు రాజ్యాన్ని గూర్చి కూడ మత్తయి వివరిస్తుంది. స్నానికుడైన యోహాను, ప్రభువైన యేసు, ఆయన శిష్యులు ప్రకటించిన ప్రాథమిక వర్తమానము, “పరలోక రాజ్యము సమీపించియున్నది” అనేది (3:2; 4:17; 10:7). “రాజ్యము” అనే పదము మత్తయిలో యాభైకంటే ఎక్కువ సార్లు కన్పిస్తుంది.¹⁶ (“పరలోక రాజ్యము” అనేది ముప్పైకంటే ఎక్కువసార్లు కన్పిస్తుంది.¹⁷) “పరలోక రాజ్యము ... పోలియున్నదంటూ,” ఆ పుస్తకంలోని ఉపమానాల్లో ఎక్కువ భాగం ఆరంభమౌతాయి. (ఉపమానాలను 13వ అధ్యాయంలో చూడు).

మత్తయి యూదులైన పాఠకులకు రాసియుండవచ్చును గాని, కేవలం యూదులకు మాత్రమే కాదు. దైవ ప్రేరేపణవలన, అపొస్తలుడు సకల జనులకు రాశాడు. తన రచనలోని మొదటి వచనం యేసుక్రీస్తు “దావీదు కుమారుడని” మాత్రమే గాక, ఆయన “అబ్రాహాము

కుమారుడనియు” చెప్పుతోంది. భూలోకమందలి సకల జనములు ఆశీర్వాదింపబడుదురని అబ్రాహామునకు చేయబడిన వాగ్దానానికి నెరవేర్చు యేసుక్రీస్తు (ఆది. 12:3; 22:18; గలతీ. 3:8). యూదేతరులను మత్తయి రచన తరచుగా సూచిస్తుంది (4:14-16; 8:11, 12; 12:18, 21; 13:38; 15:22-28; 24:14). ఈ గ్రంథం యొక్క ఆరంభంలోనే, యేసును పూజించడానికి యూదేతర అధికులు వచ్చారు (2:2-12); ముగింపులో, “కాబట్టి మీరు వెళ్లి, సమస్త జనులను శిష్యులనుగా చేయుడి...” అంటూ క్రీస్తు ప్రభువు ఆజ్ఞాపించాడు (28:19ఎ). ప్రభువైన యేసు సార్వత్రిక రక్షకుడైయున్నట్లు మత్తయి రచన తెలుపుతోంది.

రచన యొక్క విశేష లక్షణాలు

మత్తయి రచన యొక్క విశేష లక్షణాల్లో ఎక్కువ భాగం దాని ఉద్దేశానికి సంబంధించినవై ఉంటాయి.

ముందుగా ప్రస్తావించినట్లే, ఈ సువార్త రచన నెరవేర్చబడిన ప్రవచనాలను నొక్కి చెప్పుతూ ఉంటుంది. “ప్రవక్త (లేక ప్రవక్తల) ద్వారా చెప్పబడినది నెరవేరునట్లు” యిది లేక అది జరిగిందని మాటి మాటికి అది చెప్పుతుంది (మత్తయి 1:22; 2:15, 17, 23; 8:17లను చూడు). (యూదులకు ఆటంకముగా ఉన్న 1 కొరింథీ. 1:23), సిలువ మరణ ప్రవచనపు నెరవేర్చు అయ్యున్నదనే వాస్తవాన్ని మత్తయి ప్రత్యేకమైన పాయింటుగా చేస్తుంది (26:54, 56; 27:9), “క్రైస్తవ్యం మూఢ నమ్మకాలతో కూడిన ‘క్రోత్త’ మత కూటమి కాదని, ప్రవక్తలు ముందుగా చెప్పినవాటి యొక్క పరిపూర్ణతయేనని ఈ రచన తేటపరుస్తుంది.”¹⁸

ముందుగా గమనించినట్లే, ఈ రచనకు బలమైన పూర్వ చరిత్ర ఉంది. పాత నిబంధన, ఇశ్రాయేలు రాజు/మెస్సీయా మీద నొక్కి పలకడంతోపాటు, మత్తయి కాలంలో ఉన్న యూదా మతాన్ని, దాని వ్యత్యాసమైన తెగలతోను, దాని పైకి కన్పించే భక్తితోను, గుర్తింపుకొరకైన దాని ప్రేమను, మతంలోనికి కలుపుకునే పనులను స్పష్టంగా ప్రదర్శించింది.¹⁹

యేసు రాజరికాన్ని గూర్చి, మత్తయి నొక్కి పలికినందున, యిందులో ఉన్న కొన్ని సంగతులు తక్కిన మూడింటిలో కన్పించవు. మత్తయిలో రికార్డు చేయబడిన పదిహేను ఉపమానాల్లో, పదకొండు దానికే ప్రత్యేకంగా చెందినవైయున్నాయి. ఈ రచనలోని మూడు అద్భుతాలు మరి ఏ యితర రచనల్లోను కన్పించవు. మొత్తంమీద, మత్తయి రచనకే సొంతమైన దాదాపు ముప్పై భాగాలు ఉన్నాయి. అందులో ఎక్కువగా రాజు, రాజ్యము అనే చర్చనీయాంశం మీదనే అవి మొగ్గుచూపుతాయి.

ప్రభువైన యేసు చేసిన బోధపై ఈ రచన బలంగా నొక్కి పలుకుతుంది. క్రీస్తు రాజైయుంటే, చట్టాలు చేసే అధికారం ఆయన కుంటుంది. సాటిలేని కొండమీద ప్రసంగంతో పాటు (5-7), మత్తయి క్రీస్తు చేసిన అయిదు గొప్ప ఉపన్యాసాలను²⁰ దాఖలు చేశాడు.

మత్తయిలో దాఖలు చేయబడినట్లు ప్రభువైన యేసు బోధలోని ప్రత్యేకమైన విషయం

గమనార్థమైనది: నాలుగు సువార్త రచనల్లోను, యిది మాత్రమే “సంఘము” అనే పదాన్ని ప్రస్తావిస్తుంది (16:18; 18:17). యెహోవా సమాజ కూడిక అనే భావన యూదులకు బాగా పరిచయమైనదే (నిర్గమ. 12:3, 6, 19, 47).²¹ పైగా, భావంలో “సంఘము” అని తర్జుమా చేయబడిన *ekklesia* అనే గ్రీకు పదం “సమాజ మందిరం” అనే పదము వంటిదే.²² మెస్సీయా రాజ్యమును గూర్చిన ప్రవచనాలు క్రీస్తు సంఘమందు నెరవేర్చబడినవని మత్తయి తెలుపుతుంది.

ప్రత్యేకంగా నిరూపించిన ఒక అంశం ఈ పుస్తకంలో ఉన్నట్టుగా గుర్తించాలి. క్రీస్తు జన్మ వృత్తాంతం, అక్రమ సంబంధంవల్ల క్రీస్తు జన్మించాడన్న యూదుల పుకారును తొలగించడానికి చెప్పబడింది (28:11-15 గమనించు). అందులో మత్తయి ప్రసిద్ధమైన యూదుల ఖాళీ సమాధిని బయలుపరచాడు. మత్తయి వాస్తవాలను వెల్లడించి పాఠకులు ఏ పక్షాన నిలుస్తారో! విశ్వాసుల పక్షంగా ఉంటారో లేక అవిశ్వాసులుగానే ఉంటారో తీర్మానించమన్నాడు.

ఇతర సువార్త రచనలలో ఉన్నట్టే, మన పాపములకొరకు యేసు మృతిపొందిన వాస్తవం మత్తయి రచనకు అతి ముఖ్యమయ్యింది. క్రీస్తు మరణము, సమాధి, పునరుత్థానం అనే వాటిమీదనే ఈ రచన మొత్తంలో 25 శాతం కేంద్రీకరించబడింది.

రచనాకాలం

“నేటివరకు” అని మత్తయిలో ఉపయోగించిన పద ప్రయోగాన్నిబట్టి (27:8; 28:15), గతించిన సంగతులే అందులో దాఖలు చేయబడినట్లు తెలుస్తుంది. మరోవైపు, 24వ అధ్యాయంలో స్పష్టంగా ప్రవచించబడినట్లు, క్రీ.శ. 50-70ల మధ్యకాలంలో రాయబడియుండవచ్చు. కన్సర్వేటివ్ రచయితలలో ఎక్కువమంది దీని రచనా కాలాన్ని క్రీ.శ. 60 ప్రాంతంలో ఉంచుతారు.

రచన యొక్క విభాగాలు

మత్తయి రచన పలు సహజమైన విభాగాలతో కూడియుంది. జీవిత చరిత్రకు సంబంధించిన విభజనలు “అప్పటినుండి” అనే మాటలతో 4:17; 16:21ల్లో గుర్తించబడతాయి. 4వ అధ్యాయం 17వ వచనం క్రీస్తు పరిచర్య ప్రారంభము, 16:21 అంతము యొక్క ప్రారంభం, తన గొప్ప ఉపన్యాసాల అంతమందు, “యేసు ఈ మాటలు చెప్పి ముగించినప్పుడు” అనే మాటలు అంశ విభజనలను సూచిస్తాయి (7:28; 11:1; 13:53; 19:1; 26:1).

సహజమైన విభజన పాయింట్లను క్లుప్తంగా సంగ్రహించడం సవాలు వంటిది. అనేక సమగ్ర వర్ణనలు మెస్సీయా లేక రాజు అనే పదాలలో ఏదో ఒక దానిని వాడుతాయి. తన విభజనలలో టెన్నీ “మెస్సీయా” అనే పదాన్ని ఉపయోగించాడు: (1) మెస్సీయా యొక్క ప్రవచనాలు గుర్తించబడ్డాయి, (2) మెస్సీయా సూత్రాలు ప్రకటించబడ్డాయి (3) మెస్సీయా యొక్క శక్తి బయలుపరచబడింది.²³ మీయర్ “రాజు,” “రాజ్యము” అనే పదాలు వినియోగించాడు: (1) రాజు రాక, (2) రాజ్యమును గూర్చిన ప్రకటన, (3) రాజును

నిరాకరించుట, మరియు (4) రాజు యొక్క విజయం.²⁴ జాన్ ఫిలిప్ప కూడా “రాజు”²⁵ అనే పదాన్నే తన హెడ్డింగ్స్ లో ఉపయోగించాడు. ఈ క్రింది సమగ్ర వర్ణనకు అతని ప్రధాన భాగాలే ఉపయోగమయ్యాయి.

సూచనలు

¹ఈ పేరు లేకుండా పుస్తకం ఎప్పుడూ ప్రచారమైన రుజువు లేదు. ²Eusebius *Ecclesiastical History* 3.34.16; Iranaeus *Against Heresies* 3.1.1. ³మత్తయి యూదుడు; అతడు సుంకము వసూలు చేసే కార్యాలయంలో పని చేశాడు. పనిలో ఉన్నాడు (మత్తయి 9:9), అతడు రశీదులు రాసేవాడు. ⁴అతని అసలు పేరు లేవీయె ఉండవచ్చు. సీమోనుకు “పేతురు” అని పేరు ప్రభువు యిచ్చినట్లే, ఆయన యితనికి “మత్తయి” అనే పేరు యిచ్చి ఉండవచ్చు. ⁵పన్ను వసూలు చేయడానికి KJV పదం “సుంకరి.” ⁶“సుంకరి” అనే పదం మీద చర్చ - “యజమానుని కలిసికో” అనే రచనలో చూడు. “దేవా, కనికరించు” అనే ప్రసంగాన్ని “క్రీస్తు జీవితం భాగం 5లో” చూడు. ⁷Eusebius *Ecclesiastical History* 4.24.6. ⁸Merrill C. Tenney, *New Testament Survey* (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1961), 142. ⁹Jack P. Lewis, *The Gospel According to Matthew*, Part 1, The Living Word Commentary Series, ed. Everett Ferguson (Austin, Tex.: Sweet Publishing Co., 1976), 9. ¹⁰పాత నిబంధన లేఖన భాగాల లెక్క రచయితకు రచయితకు వ్యత్యాసాలున్నాయి, అయితే మత్తయిలో అనేక పాత నిబంధన రిఫరెన్సులు ఉన్నట్లు అందరు అంగీకరిస్తారు.

¹¹Henrietta C. Mears. *What the Bible Is All About* (Glendale, Calif.: Gospel Light Publications, 1966), 355. ¹²1 రాజులు 19:16 ప్రవక్తలు అభిషేకింపబడినట్లు సూచించబడింది. ¹³బాప్తిస్మమిచ్చు యోహాను - ఈ తర్జుమాలో ఇంగ్లీషులో ఉన్న అభిప్రాయ భేదాలకు తెలుగులో తావులేదు. ¹⁴Eric. W. Hayden, *Preaching Through the Bible* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan Publishing House, 1964), 180. ¹⁵Glen Gray and Tim Woodroof, *Look at the Book* (Lincoln, Neb.: Lincoln Church of Christ, 1988), 169. ¹⁶మత్తయిలో క్రీస్తు రాజ్యానికి ఒక వంద రిఫరెన్సులవరకు కొందరు రచయితలు చూస్తారు. ¹⁷“పరలోక రాజ్యము” అనే ప్రయోగాన్ని ఉపయోగించింది సువార్త లేఖకులలో మత్తయి ఒక్కడు మాత్రమే. ¹⁸Gray and Woodroof, 169. ¹⁹వాగ్దానం చేయబడిన రాజు - యేసే, అయితే యూదులు ఎదురు చూచింది ఆలాటి రాజును కాదు. గనుక వారు ఆయనను నిరాకరించారు. తత్ ఫలితంగా, యూదులకు వ్యతిరేకంగా బహు కఠినమైన మాటలు క్రొత్త నిబంధన అంతటిలో, మత్తయిలో రికార్డు చేయబడ్డాయి (మత్తయి 23 చూడు). ²⁰అయిదు గొప్ప ఉపన్యాసాలు ఈ క్రింద అధ్యాయాల్లో కనిపిస్తాయి: (1) 5-7; (2) 10; (3) 13; (4) 18; (5) 24; 25.

²¹“Congregation” అనే పదాన్ని నీవు కంకార్పెన్స్ లో చూడగోరవచ్చు. ²²“కలిసి నడిపించు” అని అర్థం వచ్చే సంయుక్త గ్రీకు పదం యొక్క తర్జుమా “synagogue” అనేది. *ekklesia* అంటే, “బయటికి పిలువబడినవారు” అని అర్థం. (మరో మాటల్లో, కూడియుండుటకు పిలువబడినవారు). ²³Tenney, 145. ²⁴Mears, 358-69. ²⁵John Phillips, *Exploring the Scriptures* (London: Victory Press, 1965), 194-95.

మత్తయి రచన యొక్క సంక్షిప్త వర్ణన

- I. రాజు బయలుపరచబడ్డాడు (1:1-9:38).
- A. యేసు పరిచర్యకొరకు సిద్ధపాటు.
1. యేసు వంశావళి (1:1-17).
 2. యేసు జన్మ, బాల్యము (1:18-2:23).
 - a. ముగ్గురు జ్ఞానుల దర్శనం.
 - b. ఐగుప్తుకు వెళ్లిపోవడం.
 - c. చిన్న పిల్లల సంహారం.
 - d. నజరేతుకు తిరిగి వచ్చుట.
 3. యేసు బాప్తిస్మం పొందుట (3:1-17).
 - a. బాప్తిస్మమిచ్చు యోహాను పని (మెస్సీయాను గూర్చిన కేక).
 - b. అతని పని యొక్క ఔన్నత్యం: యేసు బాప్తిస్మం పొందుట.
 4. యేసు శోధింపబడుట (4:1-11).
- B. యేసు రాజ్య పరిచర్య యొక్క శక్తి.
1. గలిలయలో ఆయన పరిచర్య ప్రారంభం (4:12-17; ఆ పరిచర్య యొక్క సంగ్రహ ప్రతిపాదనలను చూడు 4:23-25; 9:35-38).
 2. ఆయన తొలి శిష్యులు (4:18-22).
 3. కొండమీద ప్రసంగం (5:1-7:29).
 4. శక్తివంతమైన అద్భుతము (జనాదరణ పెరిగింది; 8:1 చూడు).
 - a. ఒక కుప్పరోగి శుద్ధుడగుట (8:2-4).
 - b. శతాధిపతి సేవకుడు బాగుచేయబడుట (8:5-13).
 - c. పేతురు అత్త తదితరులు స్వస్థపరచబడ్డారు (8:14-17).
 - d. కాబోయే శిష్యులు (8:18-22).
 - e. అలలు అణచబడ్డాయి (8:23-27).
 - f. దయ్యము పట్టిన యిద్దరిని బాగుచేయుట (8:28-34).
 - g. పక్షవాయువుగల రోగిని బాగుచేయుట (9:1-8).
 - h. మత్తయి పిలుపు, మత్తయి విందు (9:9-13).
 - i. ఉపన్యాసాన్ని గూర్చిన ప్రశ్న (9:14-17).
 - j. రోగి బాగుచేయబడడం, చనిపోయిన బాలిక బ్రతికింపబడుట (9:18-26).
 - k. ఇద్దరు గ్రుడ్డివారు బాగుగుట (9:27-31).
 - l. దయ్యము పట్టినవాడు బాగుగుట - దయ్యముల అధిపతివలన బాగు చేస్తున్నట్లు నేరం (9:32-34).

II. రాజు ప్రతిఘటింపబడుట (10:1-16:12).

A. ప్రతిఘటన ఎదురు చూడబడింది.

1. ప్రత్యేకమైన సేవకు పన్నిద్దరు ప్రత్యేకింపబడ్డారు (10:1-4).
2. “ఇశ్రాయేలులో నశించిన గొట్టెల యొద్దకు” పంపబడడంతో శిష్యులను సంబంధించిన హెచ్చరికల (10:5-42)తో కూడ (ప్రతిఘటన ఎదురౌతుందన్న సందేశం, 14, 16-18, 21-25, 28, 34-36, 39 వచనాలను చూడు).

B. విశ్వాసము, విశ్వాస్యత స్తుతింపబడింది (ఈ కాలంలో ప్రభువు పరిచర్యకు సంబంధించిన ప్రతిపాదన, 11:1 చూడు.).

1. యోహాను విచారణ - ప్రభువు ప్రత్యుత్తరం (11:2-19).
2. తన్ను అంగీకరించినవారికి ప్రభువు గడ్డింపు అంగీకరించినవారికి మెప్పు (11:20-27). (28-30లోని సాధారణమైన ఆహ్వానాన్ని గమనించు.)

C. వ్యతిరేకత ప్రబలమౌతుంది (ఈ కాలంలో ఆయన పరిచర్యను గూర్చిన సాధారణమైన ప్రతిపాదనలు 14:34-36 మరియు 15:29-31లో చూడు.).

1. సబ్బాతును గూర్చిన విమర్శ (12:1-13).
2. ఆయనను చంపడానికి చేసే కుట్ర (12:14).
3. ఎదుర్కొనునుండి తప్పుకొనడం (12:15-21).
4. దయ్యముల అధిపతివలన స్వస్థపరచుతున్నాడనే ఆరోపణ (12:22-37).
5. సూచక క్రియ చూపుమని వారాయనకు సవాలు (12:38-45).
6. ప్రభువుతో సంబంధానికి దేవునికి లోబడడమే తాళం (12:46-50).
7. రాజ్యం యొక్క నిజ స్వభావాన్ని గూర్చిన ఉపమానాలు (13:1-52).
8. నజరేతులో ప్రభువు నిరాకరింపబడ్డాడు (13:53-58).
9. బాప్తిస్మమిచ్చు యోహాను మృతి (14:1-12).
10. అయిదువేల మంది పోషింపబడ్డారు (14:13-21).
11. పేతురు విశ్వాసం చలించుట (14:22-33).
12. గెన్నైసరెతు వద్ద స్వస్థపరచుట (14:34-36).
13. చేతులు కడుగనందుకు విమర్శ (15:1-20).
14. కనాను స్త్రీ కుమార్తె యింక యితరులు స్వస్థపరచబడుట (15:21-31).
15. నాలుగువేలమంది పురుషులకు భోజనంపెట్టుట (15:32-39).
16. సూచకక్రియ చేయుమని ఆయనను మరల అడుగుట (16:1-4).
17. పరిసయ్యులు, సద్దుకయ్యుల ప్రభావాన్ని గూర్చిన హెచ్చరిక (16:5-12).

III. రాజు నిరాకరింపబడ్డాడు (16:13-27:66).

A. యేసు మరణం ముందుగా చెప్పబడింది.

1. మంచి ఒప్పుకోలు - ప్రభువు తన మరణాన్ని ప్రవచించుట (16:13-28).
2. రూపాంతరము - ప్రభువు తన మరణాన్ని ప్రవచించుట (17:1-13).
3. దయ్యము పట్టిన బాలుని బాగుచేయుట - రానున్న యేసు మరణాన్ని గూర్చి ఎక్కువగా చెప్పుట (17:14-23).

B. అవసరమైన ఉపదేశం ఎదురు చూడబడింది.

1. పన్నుల చెల్లింపును గూర్చిన ప్రశ్న (చేప నోట నాణెం ఉన్న అద్భుతం) (17:24-27).
2. చిన్న బిడ్డలపై బోధ మరియు వినయము (18:1-14; 19:13-15లను కూడా చూడు).
3. బాంధవ్యాలకు సంబంధించిన బోధ (18:15-20).
4. క్షమాపణపై ఉపదేశం (18:21-35).
5. విడాకులను గూర్చిన ప్రశ్న (19:1-12).

C. యెరూషలేము సమీపించడం (19:1, 2 చూడు).

1. ధనవంతుడైన యోవ్వనుడు - వెంబడించడంలో బహుమానం (19:16-30).
2. ద్రాక్షా తోటలో పనివారు - యేసు మరణాన్ని గూర్చిన మరొక ప్రవచనం (20:1-19).
3. దాసుడుగానుండనవసరం - యితరులకొరకు యేసు మరణం (20:20-28).
4. యెరికో వద్ద యిద్దరు అంధులు బాగుచేయబడుట (20:29-34).

D. చివరి వారం ఆరంభమయ్యింది.

1. విజయోత్సవపు ప్రవేశం, దేవాలయాన్ని శుద్ధీకరించడం, ప్రభువు శత్రువుల విమర్శ (21:1-17).
2. ఫలింపని అంజూరపు చెట్టును శపించుట (21:18-22).
3. ప్రశ్నల దినం (మంగళవారం):
 - a. ప్రభువు కార్యములకు అధికారాన్ని ప్రశ్నించడం (21:23-27).
 - b. ప్రధాన యాజకులను పరిసయులను నేరస్థులుగా ఎంచే ఉపమానం (21:28-22:14).
 - c. కైసరునకు పన్ను చెల్లించు ప్రశ్న (22:15-22).
 - d. పునరుత్థానమును గూర్చిన ప్రశ్న (22:23-33).
 - e. గొప్ప ఆజ్ఞలను గూర్చిన ప్రశ్న (22:34-40).
 - f. ఒక ప్రశ్నతో ప్రభువు శత్రువుల నోరు మూతబడింది (22:41-46).

- g. శాస్త్రుల మీదను పరిసయ్యుల మీదను
(యెరూషలేముమీదను) అయ్యో అనే ప్రకటన (23:1-39).
- h. యెరూషలేము నాశనమును గూర్చియు, రెండవ రాకడను గూర్చియు ఉపదేశం.
(1) ప్రవచన సంబంధమైన సందేశం (24:1-51).
(2) పదిమంది కన్యకల ఉపమానం (25:1-13).
(3) తలాంతుల ఉపమానం (25:14-30).
(4) రెండవ రాకడ, తీర్పును గూర్చిన ఉపదేశం (25:31-46).

E. అంతము త్వరగా వచ్చింది.

1. యేసు మరణాన్ని గూర్చిన మరొక ప్రవచనం (26:1, 2).
2. యేసును చంపాలనే కుట్ర తీవ్రపరచబడింది (26:3-5).
3. యేసు బేతనియలో అత్తరు వూయబడ్డాడు (మరణాన్ని ఎదురు చూచినట్లు) (26:6-13).
4. యేసు శత్రువులు కుట్రపన్నుట (26:14-16).

F. పస్కా పండుగ ఆచరింపబడింది.

1. పస్కా పండుగ విందు సిద్ధపరచడం (26:17-20).
2. యూదా అప్పగించునని ముందుగా చెప్పడం (26:21-25).
3. ప్రభురాత్రి భోజనపు స్థాపన (26:26-29).
4. శిష్యులు విడిచి వెళ్లడం, పేతురు బొంకడం ముందుగా చెప్పబడింది (26:30-35).
5. గెత్సేమనే తోటలోనికి (26:36-46).
6. ప్రభువు అప్పగింపబడి బంధింపబడ్డాడు (26:47-56).

G. యేసు విచారణలను సహించాడు.

1. కయిప ఎదుట (మరియు పేతురు బొంకడం) (26:57-75).
2. పిలాతు ఎదుట (యూదా ఆత్యహత్య) (27:1-26).

H. యేసు మరణము సమాధి వివరించబడింది.

1. యేసును కొట్టి గొల్లతాకు కొనిపోయారు (27:27-32).
2. యేసు సిలువవేయబడి - మరణించాడు (27:33-54).
3. యేసు సమాధి చేయబడడం, సమాధిని భద్రపరచడం (27:55-66).

IV. రాజు లేపబడ్డాడు (28:1-20)!

- A. పునరుత్థాన ప్రకటన, స్త్రీలకు ప్రభువు ప్రత్యక్షం (28:1-10).
- B. ఖాళీ సమాధికి అబద్ధపు “వివరణ” (28:11-15).
- C. ప్రభువు తన శిష్యులకు ప్రత్యక్షమగుట - గొప్ప ఆజ్ఞ (28:16-20).